

Betreft: standpunt Windcollectief Oss Den Bosch

Datum: 26 oktober 2020

Geachte leden van de gemeenteraad,

Nu de discussie over de opwek van duurzame energie in de duurzame polder (Lithse en Geffense polder) richting besluitvorming gaat, hechten wij eraan - als collectief van initiatiefnemers van het windproject (Windcollectief Oss Den Bosch) in de polder - u een aantal overwegingen mee te geven.

Windcollectief

In de eerste plaats hebben wij ons collectief gevormd op basis van de plannen binnen de verkenning die u de afgelopen jaren met de gemeente 's-Hertogenbosch en de provincie Noord-Brabant ontwikkeld hebt (met een ambitie die groter is dan huidige RES-opgave). Dat heeft ertoe geleid dat wij binnen het door u bepaalde zoekgebied (p. 7, Eindrapport Verkenning Duurzame Polder, 2020) alle landeigenaren en pachters benaderd hebben. Velen hebben hier aan gehoor gegeven en zijn lid van ons Collectief (90 leden). Ook maatschappelijke organisaties zijn aangesloten bij ons collectief.

Hiermee is een voor Nederlandse begrippen uniek collectief met een groot aaneengesloten gebied ontstaan dat samenwerkt om windturbines in overleg met de gemeente mogelijk te maken. Met het gebiedscontract dat de leden hebben afgesloten, maakt het niet uit waar de turbines geplaatst worden enkel wel binnen bepaalde randvoorwaarden – zoals leefbaarheid en financierbaarheid – en hoeveel windturbines geplaatst worden. Hiermee is een zeer flexibele en unieke uitgangssituatie gecreëerd.

RCR

Omdat het plan meer dan 100 MW aan opgesteld vermogen beslaat, hebben wij ons project in april 2020 aangemeld bij het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat in het kader van de Rijkscoördinatieregeling energie-infrastructuurprojecten.

Klimaatdoelen

Wij staan klaar om met u en met de omgeving (onder meer milieueffect) onderzoek uit te voeren naar de invulling van windenergie in de polder in een bandbreedte van 20 – 35 windturbines. De turbines zullen op ruime afstand van de dorpen staan (ongeveer 1.250 meter). Overigens zijn de aantallen van deze bandbreedte beperkter dan het technische potentieel zoals blijkt uit technische onderzoeken die in opdracht van de gemeente zijn uitgevoerd. Uit de discussie met uw raad blijkt echter dat deze bandbreedte volgens sommigen de opgave voor de gemeente Oss zou overstijgen. Voor ons zou dat een afwijking zijn van het tot nu toe consistent gevoerde beleid om grootschalige energieopwekking in de Duurzame Polder mogelijk te maken. Hoewel het natuurlijk niet aan ons is om de gemeentelijke opgave te bepalen, geven wij u als overweging mee dat:

1. de discussie over de RES-opgave slechts een deel van de opgave is en u als gemeente ook eerder een eigen en specifieke ambitie heeft gemaakt waaruit blijkt dat de uiteindelijke opgave voor 2030-2050 veel hoger ligt dan het RES-bod (bijvoorbeeld de probleemstelling rond de duurzame polder, <https://www.duurzamepolder.nl/> en https://www.oss.nl/inwoners/actueel/plannen-en-projecten/Duurzame_polder_tussen_Oss_en_s-Hertogenbosch-1.htm).

2. het naar onze mening onverstandig is om de slaagkans van alle projectinitiatieven en besparingsdoelen in de volle omvang mee te nemen in de berekeningen van het RES-bod. Al jaren is duidelijk dat zeker de helft van de projectinitiatieven in de loop van de ontwikkeling sneuvelen (zie bijvoorbeeld Bosch en Van Rijn, Projectenboek Windenergie, 2008).
3. het logisch is de energetische draagkracht van de polder en de invloed op de omgeving als uitgangspunt te nemen bij het onderzoek naar de ontwikkeling van duurzame energie in plaats van meteen een vooropgezet maximum te bepalen.
4. ervaring leert dat de ingreep in de omgeving – het plaatsen van windturbines – in hoge mate het effect op de omgeving bepaalt. Hoeveel turbines het precies zijn, is minder relevant, vanzelfsprekend binnen randvoorwaarden zoals afstanden tot woningen en dorpen.
5. in dit geval de gemeente Den Bosch reeds besloten heeft voor de duurzame polder om te gaan onderzoeken wat de effecten van het plaatsen van windturbines zullen zijn en hoeveel te plaatsen in de polder, dus windturbines zullen daar verschijnen. Clustering met extra turbines aan Osse zijde leiden niet tot veel meer landschappelijke effecten, maar kunnen elkaar versterken. Er kan gekozen worden voor één MER met meer mogelijkheden voor de landschappelijke inpassing. Met het kiezen van een andere plek in de gemeente Oss kunnen deze clustervoordelen niet worden benut.

Minimum

Op basis van de huidige kennis zien wij een hoeveelheid van 20 windturbines en 2 dorpsmolens als minimum voor ons initiatief. Dit inzicht is gebaseerd op onder meer:

1. het feit dat het project waarschijnlijk na 2025 gebouwd wordt zonder subsidie en dus op basis van de fluctuerende marktprijs meer risicovol gefinancierd moet worden. Dat betekent dat het van belang is enige schaal te hebben om efficiënt te kunnen inkopen (al dan niet in samenwerking met het project in Den Bosch).
2. in overleg met TenneT een dure gridaansluiting gerealiseerd moet worden die alleen op een groter project (ook weer samen met Den Bosch) financierbaar wordt.
3. het collectief inmiddels omvangrijk is en veel partijen aangesloten zijn die investeren en risico's nemen, maar ook uiteindelijk het rendement op hun investering terug willen zien

Fasering

Zoals we hebben aangegeven tijdens de commissievergadering, zijn we bereid in gesprek te gaan met gemeente over fasering. Hierbij vragen we u wel nadrukkelijk rekening te houden met voornoemde randvoorwaarden. We begrijpen dat aantallen belangrijk kunnen zijn, maar wanneer we nu de eerste stap zetten naar een verder onderzoek, zullen de gevolgen beter in beeld komen en kan u als gemeenteraad nogmaals hierover discussiëren en besluiten. Dat is volgens ons ook de onduidelijkheid waar nu de weerstand op gebaseerd is.

Wij wensen u nogmaals veel wijsheid toe bij de besluitvorming rond de Duurzame Polder en zien er naar uit dat samen met u uit te werken.

Met vriendelijke groet,

Namens het bestuur van Windcollectief Oss-Den Bosch
Martino van den Hurk